

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Etika in komuniciranje
Course title:	Ethics and Communication

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Strateško komuniciranje, druga stopnja	Program nima smeri	1., 2.	1., 2.
Strategic Communication, second level	Programme has no filed	1st, 2nd	1st, 2nd

Vrsta predmeta / Course type	Izbirni / Optional
------------------------------	--------------------

Univerzitetna koda predmeta / University course code:	
---	--

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
20	-	15	-	-	145	6

Nosilec predmeta / Lecturer:	Prof. dr. Bojan Žalec / Prof. Bojan Žalec, PhD
------------------------------	--

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	slovenski, angleški / Slovenian, English
	Vaje / Tutorial:	slovenski, angleški / Slovenian, English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Ni posebnih pogojev.	Prerequisites: No special prerequisites.
--	---

Vsebina:**1. Etika in komunikacija**

Kratek uvod v etiko in njena vprašanja
Teorija ravnjanja
Deontološki vidiki
Smisel ravnjanja
Etika v tehnološki dobi
Splošna etike in aplikativne oz. posebne etike

2. Kaj je etika komunikacije

Čemu etika komunikacije?
Pojem komuniciranja in njegovi etični vidiki
Standardni komunikacijski model
Komunikacija kot ustvarjanje skupnega prostora
Različni pristopi v komunikacijski etiki
Deontologija
Vprašanje odgovornosti
Etika komunikacije in etika v komunikaciji: odnos do polja komunikacije ter pravila in merila za ravnanje znotraj njega

3. Modeli etike komunikacije

Dobra komunikacija in merila zanjo
Model človekove narave
Model dialoga
Model publike
Utilitaristični model
Model komunikacijske skupnosti

4. Pomembni pojmi in distinkcije

Skupnost in zaupanje
Objektivnost, nevtralnost in poštenost
Resnica in verodostojnost
Resnica in laž
Novica kot spektakel
Lažne novice
Tehnične podobe
Virtualna realnost in virtualne skupnosti
Načelo objektivnosti in načelo komunikacijskega povezovanja
Komunikacijska skupnost
Izbira in etičnost komunikacijskega ravnjanja

Content (Syllabus outline):**1. Ethics and communication**

A brief introduction to ethics and its issues
Action theory
Deontological aspects
The meaning of action
Ethics in the technological age
General ethics and applied or special ethics

2. What is the ethics of communication

Why the ethics of communication?
The concept of communication and its ethical aspects
Standard communication model
Communication as creating a common space
Different approaches in communication ethics
Deontology
The question of responsibility
Ethics of communication and ethics in communication: attitude towards the field of communication and rules and criteria for acting within it

3. Models of communication ethics

Good communication and criteria for it
A model of human nature
Dialogue model
Audience model
Utilitarian model
Communication community model

4. Important concepts and distinctions

Community and trust
Objectivity, neutrality and fairness
Truth and truthfulness
Truth and lie
News as a spectacle
Fake news
Technical images
Virtual reality and virtual communities
The principle of objectivity and the principle of communicative connecting
Communication community
Choice and ethics of communication action

5. Etični pomen komunikacije in ustvarjanja komunikacijske skupnosti

Zaščita posameznika in vključenost vseh
Pomen sodelovanja
Vidik smisla
Pomen »dobrega« na komunikacijski ravni in okvir izbir znotraj nje

6. Etika komunikacije v sodobnem svetu

Etika govora in etika pisave
Pomen (tehničnih) podob
Etika komunikacijskih poklicev
Etika in novinarstvo
Etika različnih medijev
Etika in televizija
Etika in splet
Etika knjige

5. Ethical importance of communication and creating a communication community

Protecting the individual and including everyone
The importance of cooperation
The aspect of meaning
The meaning of "good" at the communication level and the framework of choices within it

6. Ethics of communication in the modern world

Ethics of speech and ethics of writing
The meaning of (technical) images
Ethics of communication professions
Ethics and journalism
Ethics of different media
Ethics and television
Ethics and the web
Ethics of the book

Temeljni literatura in viri / Readings:

Fabris, Adriano. 2016. *Etika komunikacije*. Ljubljana: Družina. 146 str.

Fabris, Adriano. 2018. *Ethics of Information and Communication Technologies*. Cham: Springer. 84 str.

Plaisance, Patrick Lee. (ur.). 2018. *Communication and Media Ethic*. Boston & Berlin: de Gruyter. 557 str.

Remund, David L. 2015. *The Art of Responsible Communication: Leading with Values Every Day*. New York: Business Expert Press. 97 str.

Reyman, Jessica in Sparby, Erika M. (ur.). 2020. *Digital Ethics: Rhetoric and Responsibility in Online Aggression*. New York & London: Routledge. 254 str.

Cilji in kompetence:**Cilji:**

Glavni namen predmeta je osvetlitev osrednjih pojmov, pojmovnih distinkcij, vprašanj, pristopov, modelov ter odgovorov oz. stališč s področja etike komunikacije. Za to je potrebno, da študent osvoji določene izraze oz. ustrezen pojmovnik ter pojmovne distinkcije, da dojame bistvene značilnosti oz. naravo relevantnih pojavov, njihove pogoje, vzroke in dejavnike ter njihovo funkcijo. Poleg tega želimo, da se študent zave pomena in zapletenosti vprašanj in odgovorov na področju etike komunikacije ter njenega pomena: za celotno področje humanistike in družboslovja, za »usodo« družbe od lokalne vse do globalne ravni ter človeštva sploh ter za razumevanje slovenske situacije v preteklosti, sedanjosti, pa tudi prihodnosti.

Namen predmeta je seznanitev študenta s temeljnimi značilnostmi, pogoji, dejavniki in pomenom (etične) komunikacije in možnostmi reševanja problemov, povezanih z njo. Predmet seznanja študenta s poznavanjem izvorov etičnih problemov na področju komunikacije ter njihovih raznovrstnih razsežnosti. Opremlja ga s kompetencami za prepoznavanje teh problemov, občutljivostjo za njih ter poglavitnimi načini za njihovo preprečevanje in razreševanje.

Študenti se bodo seznanili z glavnimi viri in mediji etiko komunikacije.

Spološne kompetence:

- sposobnost kompleksne analize kulturnih in družbenih procesov;
- sposobnost oblikovanja kompleksnih in izvirnih idej, konceptov in rešitev določenih problemov;
- sposobnost identificiranja danega raziskovalnega problema, njegove analize ter možnih rešitev;

Objectives and competences:**Objectives:**

The main aim of the subject is an illumination of the central concepts, conceptual distinctions, questions, approaches and answers or views from the area of ethics of communication. In order to achieve this goal the student should master certain terms or set of concepts and conceptual distinctions, to grasp the essential characteristics of the relevant phenomena and their nature, their conditions, causes, factors and their function. Besides that, our goal is the development of the awareness by a student about the importance and complexity of questions and answers in the area of ethics of communication and their meaning for the whole area of humanities and social science, for the »destiny« of society (from the local to the global level and of the humanity in general) and for the understanding of Slovene situation in past and present times and also in the future.

The aim of the subject is to introduce the student into the basic characteristics, conditions, factors and meaning of (ethical) communication and possibilities of solving of the problems related to it. The subject acquaints the student with the knowledge of the origins of the ethical problems in the area of communication and their various dimensions. The subjects equips the student with the competences for the recognizing of these problems, sensitivity for these conflicts and main ways of their solving.

Students will be acquainted with the main sources and media for ethics of communication.

General competences:

- ability to analyze complex cultural and social processes;
- ability to formulate complex and original ideas, concepts and solutions to certain problems;

<ul style="list-style-type: none"> • sposobnost doseganja strokovne odličnosti na podlagi visoke ravni avtonomnosti (samo)kritičnosti, (samo)refleksivnosti in (samo)evalviranja; • strateška usmerjenost, tj. sposobnost anticipacije dogodkov, sposobnost ponujanja rešitev za izboljšanje stanja; • ustvarjanje novega znanja, ki pomeni relevanten prispevek k razvoju znanosti; • etična refleksija in zavezanost profesionalni etiki v družbenem okolju s spoštovanjem načela nediskriminatornosti in multikulturalnosti; • razvoj komunikacijskih sposobnosti in spretnosti za komuniciranje na različnih ravneh v medkulturnem okolju; • sposobnost kompleksnega sistemskega pogleda na družbo in interdisciplinarnega pristopa; • sposobnost predstavitev pridobljenih znanstvenih izsledkov v obliki publikacij v mednarodni znanstveni periodiki; • sposobnost uporabe kompleksnejših oblik znanj v praksi; • zmožnost vzpostavljanja in vzdrževanja kooperativnih odnosov za delo v skupini in z drugimi uporabniki in skupinami (lokalna skupnost, organizacije javne uprave, gospodarstvo, nevladne organizacije) ter zmožnost strpnega dialoga. <p>Predmetno-specifične kompetence</p> <ul style="list-style-type: none"> • razumevanje vloge in funkcij komunikacije za ohranjanje in razvoj medsebojnih odnosov, še posebno za razvoj kulture dialoga; • sposobnost za reševanje raziskovalnih problemov na področju strateškega komuniciranja; • razvoj veščin in spretnosti v uporabi znanja na raziskovalnem področju strateškega komuniciranja; • sposobnost oblikovanja strategije komuniciranja z javnostmi, primerne specifičnemu problemu; 	<ul style="list-style-type: none"> • ability to identify a given research problem, its analysis and possible solutions; • ability to achieve professional excellence on the basis of a high level of autonomy (self)criticism, (self)reflexivity and (self)evaluation; • strategic orientation, i.e. ability to anticipate events, ability to offer solutions to improve the situation; • creation of new knowledge which represents a relevant contribution to the development of science; • ethical reflection and commitment to professional ethics in the social environment by respecting the principles of non-discrimination and multiculturalism; • development of communication abilities and skills for communicating at different levels in an intercultural environment; • ability of a complex systemic view of society and an interdisciplinary approach; • ability to present the obtained scientific results in the form of publications in international scientific periodicals; • ability to use complex forms of knowledge in practice; • ability to establish and maintain cooperative relations for work in a group and with other users and groups (local community, public administration organizations, business, non-governmental organizations) and the ability to have a tolerant dialogue <p>Subject-specific competences:</p> <ul style="list-style-type: none"> • understanding the role and functions of communication for maintaining and developing interpersonal relationships, especially for developing a culture of dialogue; • ability to solve research problems in the field of strategic communication; • development of skills in the use of knowledge in the research field of strategic communication; • ability to design a public communication strategy suitable for specific problem;
---	--

<ul style="list-style-type: none"> • sposobnost komuniciranja v različnih kulturnih okoljih; • sposobnost samoizražanja in prezentacije svojih stališč in idej skozi različne medijske žanre; • poznavanje interpretativnih pristopov, ki pojasnjujejo komunikacijska dejanja (enosmerni, večsmerni, konstruktivistični model komunikacije); • razumevanje, zakaj identiteta posameznikov – podobno kot sam kontekst – ni vnaprej dana, ampak je aktivno formirana skozi govor ozziroma skozi sam proces komuniciranja; • poznavanje in razumevanje mehanizmov ideološke interpelacije in subjektivacije; • razumevanje, analiza in razčlemba vplivanske in prepričevalne razsežnosti, ki jo izvajajo institucije in posamezniki v okviru vsakdanje komunikacije; • poznavanje ustroja medijskega področja in razumevanje medijskih fenomenov in njihove povezanosti s strukturo in razvojem družb; • sposobnost razumevanja, obvladovanja in povezovanja kompleksnih medijskih informacij; • razumevanje poslanstva medijev v sodobni demokratični družbi; • razumevanje vloge javnih medijskih diskurzov v polju konstitucije identitete. 	<ul style="list-style-type: none"> • ability to communicate in different cultural environments; • ability to self-express and present one's views and ideas through various media genres; • knowledge of interpretive approaches that explain communication actions (one-way, multi-way, constructivist model of communication); • understanding why the identity of individuals - similar to the context itself - is not given in advance, but is actively formed through speech or through the very process of communication; • knowledge and understanding of the mechanisms of ideological interpellation and subjectivation; ability to analyze the processes in which the individual is placed in this or that identity; • understanding and analyzing the influential and persuasive dimensions carried out by institutions and individuals in the context of everyday communication; • knowledge of the structure of the media field and understanding of media phenomena and their connection with the structure and development of societies; • understanding the mission of the media in a contemporary democratic society; • understanding the role of public media discourses in the field of identity constitution.
---	--

Predvideni študijski rezultati:

Študent/ka:

- se seznaní z glavnimi stališči in načeli na področju etike komuniciranja;
- pridobi razumevanje osrednjih pojmov s področja etike komunikacije in zmožnost njihove plodne uporabe;
- se seznaní z načini za preprečevanje etičnih nepravilnosti v komunikaciji;
- poglobi razumevanje izvorov etičnih problemov v komunikaciji ter načinov in

Intended learning outcomes:

Student:

- is acquainted with the main positions and principles in the area of ethics of communication;
- acquires an understanding of the central concepts from the area of ethics of communication and capacity for their fruitful application;
- is acquainted with the ways of preventing of ethical incorrectness in communication;

<p>pomena njihovega reševanja na različnih ravneh</p> <ul style="list-style-type: none"> - razvije sposobnosti (pojmovno artikulirane in metodološko ustrezne) analize in presoje zapletenih komunikacijskih procesov in odnosov z etičnega vidika; - pridobi sposobnost samostojnega poglavljanja obravnavanih tematik; - pridobi kompetence za sodelovanje v kritičnih razpravah, ki zadevajo etiko komunikacije. 	<ul style="list-style-type: none"> - deepens their understanding of the origins of ethical problems of communication, of the ways of their solving at different levels; - develops capabilities of (conceptually articulated and methodologically adequate) analysis and judgment about complex communication processes and relationships from the ethical point of view; - acquires the capability of autonomous and independent development of deeper understanding and explaining of the considered topics; - acquires competences for cooperation in critical discussions which deal with ethics of communication.
--	--

Metode poučevanja in učenja:

- predavanja z aktivno udeležbo študentov (razlaga, diskusija, vprašanja, primeri);
- seminarske vaje (refleksija izkušenj, projektno delo, timsko delo, metode kritičnega mišljenja, diskusija, sporočanje povratne informacije);
- individualne in skupinske konzultacije (diskusija, dodatna razlaga, obravnava specifičnih vprašanj);
- samostojen študij (motiviranje, usmerjanje, samoopazovanje, samouravnavanje, refleksija, samoocenjevanje);
- uporaba spletne učilnice oziroma drugih sodobnih IKT orodij.

Learning and teaching methods:

- Lectures with active engagement of students (explanation, discussion, questions, examples);
- Tutorials (reflection of experience, project work, teamwork, critical thinking, discussion, feedback);
- Individual and group consultations (discussions, additional explanation, specific questions);
- Individual study (motivation, guidance, self-observation, self-regulation, reflection, self-evaluation);
- Use of online classroom or other contemporary ICT tools.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt):			
Seminarska naloga	50 %	Type (examination, oral, coursework, project): Assignment	
Pisni izpit	50 %	Written exam	

Ocenjevalna lestvica – skladno s Pravilnikom o preverjanju in ocenjevanju znanja.		Grading scale - in accordance with the Rules of examination and evaluation of knowledge.	
---	--	--	--

Reference nosilca / Lecturer's references:

ŽALEC, Bojan. *Genocide, totalitarianism and multiculturalism: perspectives in the light of solidary personalism*. Zürich; Berlin: Lit, 2015.

ŽALEC, Bojan. *Človek, morala in umetnost: uvod v filozofsko antropologijo in etiko*. Ljubljana: Teološka fakulteta, 2010.

ŽALEC, Bojan. *Doseganje dobrega*. Ljubljana: Študentska založba, 2005.

ŽALEC, Bojan. Neformalno učenje in dialog V: Kelava, Polona (ur.). *Neformalno učenje?: kaj pa je to?*. Ljubljana: Pedagoški inštitut, str. 71-102. Digitalna knjižnica, Dissertationes, 2013, 24.

http://www.pei.si/UserFilesUpload/file/digitalna_knjiznica/Dissertationes_24_ISBN_978-961-270-176-5_PDF/DK_CC%202.5_Dissertationes_24_ISBN_978-961-270-176-5.pdf.

ŽALEC, Bojan. Dejavni dialoga in zdrava družba: solidarni personalizem, kreposti in pogubnost instrumentalizma. V: Juhant, Janez, Žalec, Bojan (ur.). *Na poti k dialoški človeškosti: ovire človeškega komuniciranja*. Ljubljana: Teološka fakulteta, 2010, str. 25-40.

ŽALEC, Bojan. Od radikalne interpretacije do etike zmožnosti: filozofska razprava o možnostih in pogojih (medkulturnega) dialoga. V: *Šolsko polje*, let. 19, št. 5-6, 2008, str. 73-89.

ŽALEC, Bojan. Kreposti, dialog in razumna razprava v družbi: prispevek k etiki sodobnih demokracij. *Dignitas: revija za človekove pravice*, 2008, št. 37/38, str. 78-89.

ŽALEC, Bojan. For rational faith and ethical science: on possibility of moral communication between different horizons. V: Juhant, Janez, Žalec, Bojan (ur.). *On cultivating faith and science: reflections on two key topics of modern ethics*. Münster: Lit, 2007, str. 107-120.

PAVLÍKOVÁ, Martina, ŽALEC, Bojan. Boj za človekov jaz in pristnost: Kierkegaardova kritika javnosti, uveljavljenega reda, medijev in lažnega krščanstva. *Bogoslovni vestnik: glasilo Teološke fakultete v Ljubljani*, 2019, letn. 79, št. 4, str. 1015-1026.

ŽALEC, Bojan. Media, reality shows, virtues, and the pitfalls of the internet. V: Juhant, Janez, Žalec Bojan. *Art of life: origins, foundations and perspectives*. Zürich; Münster: Lit, 2010, str. 61-70, 336-337.

ŽALEC, Bojan. Solidarni personalizem in religija kot dejavnika sožitja in človečnosti. V: Žalec, Bojan, Strahovnik, Vojko (ur.). *Religija kot dejavnik etičnosti in medkulturnega dialoga*. Ljubljana: Teološka fakulteta Univerze v Ljubljani, 2017, str. 19-42.

ŽALEC, Bojan. Trust, accountability, and higher education. *Synthesis philosophica*, 2013, let. 28, št. 1/2, str. 65-81.

ŽALEC, Bojan. Nezaupanje kot ključni dejavnik slabega delovanja skupnosti, organizacij in družbe. *Dignitas: revija za človekove pravice*, 2011, št. 51/52, str. 351-373.

ŽALEC, Bojan. Possibilities of a universalistic ethics: the capabilities approach. V: Juhant, Janez, Žalec, Bojan (ur.). *Surviving globalization: the uneasy gift of interdependence*. Berlin: Lit, 2008, str. 33-58.

ŽALEC, Bojan. Civic virtue and modern pluralistic liberal democracy. V: Hünermann, Peter, Juhant, Janez, Žalec, Bojan (ur.). *Dialogue and virtue: ways to overcome clashes of our civilizations*. Münster: Lit, 2007, str. 47-56.